

Situația din Belarus

Rezoluția Parlamentului European din 20 ianuarie 2011 referitoare la situația din Belarus

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la situația din Belarus, în special rezoluția din 17 decembrie 2009 referitoare la Belarus¹,
  - având în vedere decizia Consiliului 2010/639/PESC din 25 octombrie 2010 privind măsurile restrictive împotriva anumitor funcționari din Belarus², prin care atât măsurile restrictive, cât și suspendările sunt prelungite până la 31 octombrie 2011,
  - având în vedere concluziile Consiliului pentru Afaceri Externe din 25 octombrie 2010,
  - având în vedere Declarația din 20 decembrie 2010 a Biroului pentru instituții democratice și drepturile omului din cadrul OSCE (OSCE/ODIHR) și a Adunării parlamentare a OSCE (AP OSCE) cu privire la constatările și concluziile preliminare referitoare la alegerile prezidențiale din Belarus,
  - având în vedere articolul 110 din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât declarația de la Praga emisă cu ocazia Summitului Parteneriatului estic reafirmă, printre altele, angajamentele Belarusului față de principiile dreptului internațional și față de valorile fundamentale, inclusiv democrația, statul de drept și respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;
- B. întrucât, la 25 octombrie 2010, Consiliul a solicitat autorităților belaruse să se asigure că alegerile (prezidențiale) se vor desfășura în conformitate cu normele și standardele (internaționale) pentru alegeri democratice și cu angajamentele asumate de Belarus în cadrul OSCE și al ONU;
- C. întrucât Belarus s-a angajat să ia în considerare recomandările făcute de OSCE și de Biroul său pentru instituții democratice și drepturile omului (ODIHR) în legătură cu îmbunătățirea legislației electorale în vederea armonizării acesteia cu standardele internaționale pentru alegeri democratice și să consulte OSCE în privința amendamentelor propuse; întrucât Adunarea Națională din Belarus a adoptat o reformă a codului electoral fără consultarea prealabilă a OSCE;
- D. întrucât Consiliul și-a reafirmat disponibilitatea de a aprofunda relațiile cu Belarus în funcție de progresele înregistrate de această țară pe calea democrației, a drepturilor omului și a statului de drept, precum și disponibilitatea de a acorda asistență Belarusului în atingerea acestor obiective; cu condiția înregistrării de progrese de către Belarus în aceste domenii, Consiliul și-a afirmat, de asemenea, disponibilitatea de a lua măsuri în vederea ameliorării relațiilor contractuale cu această țară;

---

¹ JO C 286 E, 22.10.2010, p. 16.

² JO L 280, 26.10.2010, p. 18.

- E. întrucât Consiliul, după evaluarea evoluțiilor din Belarus, a hotărât să prelungească măsurile restrictive luate împotriva anumitor funcționari belaruși, dar să suspende aplicarea restricțiilor privind călătoriile în UE, ambele măsuri aplicându-se până la 31 octombrie 2011;
- F. întrucât, conform Declarației privind constatările și concluziile preliminare referitoare la alegerile prezidențiale din Belarus a AP OSCE și a OSCE/ODIHR, s-au înregistrat unele progrese în perioada premergătoare alegerilor, dar acestea au fost umbrite de nereguli grave în ziua alegerilor și de violența care a izbucnit în noaptea de 19 decembrie 2010;
- G. întrucât peste 700 de persoane au fost reținute din cauza participării lor la demonstrația din 19 decembrie 2010 de la Minsk, majoritatea lor fiind eliberate după ispășirea unor sentințe administrative de scurtă durată, în timp ce 24 de persoane, inclusiv activiști din opoziție, jurnaliști și șase candidați la președinție, au fost acuzate de „instigare la tulburarea ordinii publice” însoțită de atacuri violente și de rezistență armată, acuzații care ar putea conduce la pedepse cu închisoarea de până la 15 ani; întrucât alte 14 persoane ar putea face în curând obiectul unor acuzații;
- H. întrucât reprimarea demonstrației din 19 decembrie 2010 de către poliție, precum și celelalte măsuri luate de forțele de ordine împotriva opoziției democratice, a presei libere și a activiștilor societății civile au fost condamnate de către Președintele Parlamentului European, de Înalțul Reprezentant al UE și de Secretarul General al ONU;
- I. întrucât avocații care reprezintă protestatarii și membrii opoziției politice sau ai familiilor acestora sunt amenințați cu suspendarea licențelor sau anularea dreptului de a profesa avocatura,
1. consideră, în spiritul concluziilor preliminare ale AP OSCE și OSCE/ODIHR, că alegerile prezidențiale din 19 decembrie 2010 nu au îndeplinit standardele internaționale caracteristice unor alegeri libere, corecte și transparente; consideră că aceste alegeri sunt o altă oportunitate irosită de a asigura o tranziție democratică în Belarus și solicită, având în vedere neregulile numeroase și grave semnalate de OSCE/ODIHR, să fie organizate noi alegeri libere și democratice, conforme cu standardele OSCE;
  2. condamnă utilizarea brutală a forței de către poliție și serviciile KGB împotriva protestatarilor în ziua alegerilor și, în special, își exprimă indignarea cu privire la atacul brutal asupra dlui Niakliayeu, acestea fiind exemple de încălcare gravă a unor principii democratice fundamentale, precum libertatea de întrunire, libertatea de exprimare și drepturile omului; își exprimă îngrijorarea cu privire la încercările autorităților din Belarus de a-l lua în custodia statului pe Danil Sannikov, copilul în vârstă de trei ani al candidatului la președinție Andrei Sannikov și al Irinei Khalip, jurnalist de investigație, ambii părinți aflându-se în închisoare din data de 19 decembrie 2010, ziua alegerilor; își exprimă în mod special îngrijorarea față de sănătatea lui Mikalay Statkevich, aflat în grevă în ultimele 31 zile;
  3. condamnă cu fermitate arestarea și detenția protestatarilor pașnici și a majorității candidaților la președinție (de exemplu Uladzimir Niakliayeu, Andrei Sannikov, Mikalay Statkevich și Aleksey Michalevich), a liderilor opoziției democratice (de exemplu Pavel Sevyarynets, Anatoly Lebedko), precum și a numeroși activiști ai societății civile, jurnaliști, profesori și studenți, care ar putea fi condamnați la sentințe de până la 15 ani de închisoare; solicită o anchetă internațională independentă și imparțială asupra

evenimentelor, desfășurată sub auspiciile OSCE; solicită să se renunțe imediat la acuzațiile motivate politic;

4. condamnă represaliile și îndeamnă autoritățile belaruse să pună capăt imediat tuturor formelor de hărțuire, intimidare sau amenințare la adresa activiștilor societății civile, inclusiv raidurilor, perchezițiilor și confiscărilor de bunuri din apartamente private, din sediile presei independente și din birourile organizațiilor societății civile, precum și expulzărilor din universități și de la locul de muncă;
5. solicită eliberarea imediată și necondiționată a tuturor persoanelor plasate în detenție în ziua alegerilor și în ziua următoare, inclusiv a prizonierilor politici recunoscuți de Amnesty International; solicită ca autoritățile belaruse să asigure contactul deținuților cu rudele și accesul liber al acestora la asistență juridică și medicală;
6. regretă decizia autorităților belaruse de a pune capăt misiunii Biroului OSCE din Belarus și le invită să-și retragă imediat această decizie;
7. condamnă blocarea în ziua alegerilor a mai multor site-uri internet importante, inclusiv rețele de socializare și site-uri web ale opoziției din Belarus; subliniază că legislația privind mass-media în vigoare în Belarus nu îndeplinește standardele internaționale și, prin urmare, invită autoritățile belaruse să o revadă și să o modifice;
8. invită Consiliul, Comisia și Înaltul Reprezentant al UE să revadă politica UE față de Belarus și să analizeze posibilitatea aplicării de sancțiuni economice specifice și a înghețării tuturor ajutoarelor macrofinanciare oferite sub formă de împrumuturi ale FMI, precum și a operațiunilor de împrumut prin programele BEI și ale BERD; subliniază că orientarea Politicii europene de vecinătate și asistența națională pentru Belarus ar trebui redirecționate pentru a asigura un sprijin sporit pentru societatea civilă; reafirmă importanța utilizării eficiente a Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului;
9. solicită Comisiei să sprijine, prin toate mijloacele financiare și politice disponibile, eforturile societății civile din Belarus, ale mediei independente (inclusiv TV Belsat, Radioul european din Belarus, Radio Racja și altele) și ale organizațiilor neguvernamentale din Belarus de a promova democrația și de a se opune regimului; constată necesitatea de a accelera și facilita relațiile organizațiilor neguvernamentale din Belarus cu comunitatea organizațiilor neguvernamentale internaționale; invită în același timp Comisia să întrerupă cooperarea cu mass-media de stat din Belarus și să își retragă asistența oferită acesteia; în același timp, Comisia ar trebui să finanțeze retipărirea și distribuirea cărților de poezie scrise de Uladzimir Niakliayeu, care au fost recent confiscate și arse de către autoritățile belaruse;
10. îndeamnă Comisia să dezvolte un mecanism de înregistrare a ONG-urilor care, din motive politice, nu au drept de înregistrare în Belarus, pentru a le permite acestora să beneficieze de programele sale;
11. îndeamnă Comisia să continue și să crească ajutorul financiar oferit Universității europene de științe umane de la Vilnius, Lituania, să sporească numărul bursei destinate studenților belaruși, care sunt persecutați pentru activitățile lor civice și exmatriculați din universități, și să contribuie la Conferința donatorilor pentru „Solidaritate cu Belarus” de la Varșovia (2 februarie 2011), precum și la viitoarea

conferință de la Vilnius (3-4 februarie 2011);

12. solicită Consiliului, Comisiei și Înalțului Reprezentant al UE să reintroducă fără întârziere interdicția de viză pentru autoritățile belaruse de rang înalt, extinzând-o la funcționarii de stat, membrii corpului magistraților și agenții de securitate care pot fi considerați responsabili de fraudă electorală și de represaliile și arestările brutale ale membrilor opoziției de după alegeri și să înghețe activele acestor persoane; subliniază că aceste sancțiuni ar trebui să se aplice cel puțin până la eliberarea tuturor prizonierilor și deținuților politici și până la retragerea acuzațiilor împotriva acestora; salută exemplul Guvernului polonez care a impus restricții proprii de călătorie pentru reprezentanții regimului de la Minsk, simplificând, în același timp, accesul cetățenilor belaruși în Uniunea Europeană;
13. invită Consiliul să aibă în vedere posibilitatea de a suspenda participarea Belarusului la activitățile din cadrul Parteneriatului estic cel mai târziu la Summitul privind Parteneriatul estic de la Budapesta în cazul în care nu se furnizează explicații acceptabile și nu se înregistrează o îmbunătățire semnificativă a situației din Belarus; solicită ca această suspendare să nu se aplice ONG-urilor și nici societății civile;
14. îndeamnă Comisia și Consiliul să accelereze munca privind directivele de negociere referitoare la acordurile de readmisie și la facilitarea obținerii vizelor, inclusiv la introducerea unor taxe de viză rezonabile pentru a îmbunătăți contactele interpersonale;
15. îndeamnă statele membre ale UE să nu periclitizeze acțiunea UE prin inițiative bilaterale cu regimul belarus care ar submina credibilitatea și eficacitatea politicii externe europene;
16. consideră că evenimentele sportive, cum ar fi Campionatul mondial de hochei pe gheață din 2014, nu ar trebui organizate în Belarus atât timp cât în această țară există deținuți politici;
17. regretă poziția Federației Ruse, care a recunoscut alegerile și a descris represaliile desfășurate drept „o problemă internă”; recomandă Comisiei să se angajeze în dialoguri, consultări și coordonare politică cu vecinii Belarusului care nu fac parte din UE și care au în mod tradițional relații speciale cu această țară, fiind în același timp parteneri ai UE, și anume Rusia și Ucraina, pentru a maximiza eficacitatea politicii UE față de Belarus și pentru a coopera în vederea echilibrării corespunzătoare a reacției împotriva deficitului democratic și a încălcărilor dreptului omului din Belarus, pe de o parte, și necesitatea de a evita izolarea internațională a acestei țări, pe de altă parte;
18. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Înalțului Reprezentant al UE, statelor membre ale UE, președintelui, guvernului și parlamentului Belarusului, precum și Adunărilor parlamentare ale Consiliului Europei și OSCE.